

WISLAWA SZYMBORSKA

Egy történelembe keveredett kutya mondja

Vannak kutyák és kutyák. Én kiválasztott voltam.
Jó papírjaim voltak és farkasvér keringett ereimben.
Fenn laktam a hegyen, beszívtam a tájak illatát,
a napsütötte rétekét, eső-áztatta fenyvesét,
s a rögökét, melyekre hó terült.

Rendes házam volt és voltak szolgálaim is.
Etettek, bundámat mosták, le is kefélték,
szép sétákra is vittek gyakorta.
De tisztelettel, nem bizalmaskodón.
Mindenki tudta jól, kié vagyok.

Gazdája lehet minden rühös kuvasznak.
De vigyázzunk – csínján a hasonlítgatással.
Az én gazdám egyetlen úr volt a maga nemében.
Jó nagy nyája volt, amely lépéseit követte
s ijedt csodálattal bámulta őt.

Rám meg rosszul palástolt
irigységgel mosolyogtak.
Egyedül nekem volt jogom
magasba ugrálva üdvözölni őt,
csak nekem volt jogom fogaimmal nadrágját húzni búcsúzáskor.
Csak nekem volt szabad
fejemet térdére hajtva
simogatásért és fülcibálásért folyamodnom.
Társaságában csak én tettettem az alvást,
ilyenkor odahajolt és valamit suttogott nekem.

Másokra sokszor hangosan haragudott.
Morgott, vicsorgott, csaholt is rájuk,
s fel-alá szaladgált a szobában.
Azt hiszem, csak engem szeretett,
és rajtam kívül soha senki mást.

Voltak kötelességeim is: várni, bízni benne.
Mert csak rövid időt töltött velem és hosszasan másutt.
Hogy mi kötötte őt a völgyekhez, nem tudom.
De kitaláltam, hogy sürgős ügyei voltak,
nem kevésbé sürgősek,
mint nekem a macskák kergetése
és minden másé, ami sürgéstelen mozog.

Különbözők a sorsok. Az enyém hirtelen változott.
Ez egy olyan tavaszon történt,
mikor ő nem volt velem.
Furcsa szaladgálás kezdődött a házban.
Autókra rakták a szekrényeket, mind a bőröndöket.
Kerekek csikorogtak lefelé,
majd elhaltak a kanyarban.

A teraszon szemét égett, lim-lomok,
sárga ingek, karszalagok fekete jelekkel
és rengeteg széttépett karton,
amelyekből zászlócskák potyogtak ki.

Félrevonultam ebben a felfordulásban,
inkább csodálkozva, mint mérgesen.
Ellenséges pillantásokat éreztem bundámon.
Mintha csak gazdátlan kutya lennék,
erőszakos csavargó,
akit söprűvel kergetnek el a lépcsőkről.

Valaki letépte ezüst nyakörvömet,
valaki felrúgta napok óta üres tányéromat.
S végül az utolsó ember, mielőtt elhajtott volna,
kihajolt a soffőrülésről
és kétszer is belém lőtt.

*De nem talált el úgy, ahogy kellett volna,
mert még hosszasan, kínosan haldokoltam
elszemtelenedett legyek döngése közben.
Én, aki uram kuttyája voltam.*

Lengyelből fordította: GÖMÖRI GYÖRGY

